

Gbanj dieke Poɔli dı maaginana a yi Efesusi tiŋ vuosi wunna

¹ Maniŋ Poɔli vuodieke N̄miŋ dı vvarına dı n yi Yisa Masia tuntuntu maaginana gbanjkü gie a yi a niniŋ Yisa Masia dıdısıri diekemba dı yine wo yada ta bie Efesusi tiŋ ma.

² Tı Choɔŋ Nabidie N̄miŋ aŋaŋ tı Yomutien Yisa Masia sunjiŋ ni ta yi ni svigifialıŋ.

N̄miŋ Halıkasika dı sunjinene tı Yisa Masia wia dene

³ Ni vaa tı waasi N̄miŋ, vuodieke dı yine tı Yomutien Yisa Masia Choɔŋ wa, dama tı benne Yisa Masia ma wia ta wunin N̄miŋ dı yi tı unction piini diekemba mana dı benne arızanna ma. ⁴ N̄miŋ die wəŋ woliŋ a vvarı tı miŋ Yisa Masia ma dı tı yi tı sunti ta wa keŋ naaŋ tıŋgbanjkü gie, amu tı nan dı bie kası ta wo biaŋ tı sunjiŋ. ⁵ U cho tı wia, die wia tı sanjkü ma, die tı yile dı Yisa Masia ma tı nan vaa tı bürüŋ tı ballı. ⁶ Ni vaa tı bürü N̄miŋ dama tı zɔɔlunchigila dı faasına a dala wia, ta tı chigı tı zɔɔlınıŋ tı Buadembike choti wo me. ⁷ Dama N̄miŋ nagı wa tı wobiatı a chaa tı ta tı bie tı duŋŋıŋ tı Buadembike choti wo zımbu wia. Ye, N̄miŋ zɔɔlunchigila die dı benne tı ma dene ta wo magisıŋ. ⁸ N̄miŋ vuodieke dı yalla yiaŋ aŋaŋ sıbiŋ pam wa, ta tıŋ sıba tı yiline dene ⁹ ta yuori dagı tı wulobırıkuŋ wudiekemba die tı

ziene dì u nan kej yi Masia ma wa. ¹⁰ Saŋka mi dì kej tuŋi, u nan yi u saŋku a kpati ta lagisi jadieke u naanna mana ta a bie Ʉmūnsikpeŋ aŋaŋ tʊŋbaŋka gie me mana ta vaa Masia yi a sikpeŋtien.

¹¹ Ʉmūn Ʉnaŋ yie wo wudieke u sanna mīŋ, die wia u vaa Yisa Masia dì vuari tì. ¹² Die wia nì vaa tūnūŋ vuodiekeomba dì wolinne a yaa tama Masia ma wa bürüma Ʉmūn ta kötuma u saaŋ Ʉmūnsikpeŋ.

¹³ Die nì gbaŋ dì kej bürüŋ Ʉmūn vuosi die nì wunna wunniŋ diekemba dì yalla gbatitaanuŋ wa. Die nì yine Masia yada wa wia Ʉmūn die dì nagı u Halıkasıka dieke dì yine u chaaniŋ magılıŋ a yi nì siba u yına nuŋ dì u nan yi wa. ¹⁴ Ʉmūn yi tì wa Halıkasıka dì u yi siara dì tì nan kej ye jadieke wunniŋ Ʉmūn dì yına nuŋ dì u nan yi u vuosisi, ta bì dagı dì u nan seŋ yi vuosi gbatitaanuŋ aŋaŋ wusie. Nì vaa tì bürüma wa ta kötuma u saaŋ.

Pɔɔli Ʉmūn jvusinj wia

¹⁵ Die wia, a nyiŋ daa dieke n wunna dì nì yi tì Yomutieŋ Yisa Masia yada aŋaŋ nì chone Ʉmūn vuosi dene wo a kej tuŋi jinne wo, ¹⁶ n ka vaa Ʉmūn waasiŋ nì wia. N Ʉnaŋ tūnsa nì wia n Ʉmūn jvusinj ma ¹⁷ ta jvusa tì Chɔɔŋ Ʉmūn, vuodieke dì yine hagiritieŋ ta bì yi tì Yomutieŋ Yisa Masia Ʉmūnni, dì u yi nì yiaŋ ta yuori u gbaŋ a dagı nì aŋ nì mūŋi summa wa. ¹⁸ Ta bì jvusa wa dì u yuori nì nine aŋ nì summa tama dieke wia u wana nì, ta bì siba a baari dì nyindiekemba u bala u kej a nagı yi u

vuosisi faasi viuna, ¹⁹ ta b̄i s̄iba u hagirin̄ d̄i dala dene ta nan suñji t̄in̄ vuodiekemba d̄i yine wo yada naa. B̄un̄iñ hagirkpen̄kpriubu mi ²⁰ die u naḡi a sv̄iḡri Masia a nyiñ kuñ me ta vaa u kali u nuudiigin̄ chaañ arizanna ma. ²¹ Masia suna ñmuñsikpen̄ naara ajan̄ yikotielin̄ ajan̄ hagirutieliñ ajan̄ sikpen̄tieliñ mana; w̄un̄iñ u yalla saan̄ dieke d̄i tianna yiko mana saara diekemba d̄i benne d̄vn̄iaka gie me ajan̄ d̄vn̄ia dieke d̄i bala ka keñ wo. ²² Ta N̄miñ d̄i naḡi jaan̄ mana a yi u nuusi me ta vuari wa d̄i u yi N̄miñ vuovvarika mana Sikpen̄tieñ. ²³ Masia yine u vuovvarikaha sikpen̄, ta vuovvarikaha yine u nyiñgbanuñ, ta u nyiñgbanika d̄i suuli ajan̄ u hagirin̄, ta u diañ u suuli ajan̄ N̄miñ hagirin̄.

2

Kuñ ajan̄ miivoli w̄ia

¹ Sañja dieke d̄i tianna wa, n̄i nvazetiñ ajan̄ b̄iañ yiile w̄ia, die n̄i s̄iu s̄iba n̄i kpiye m̄iñ. ² Sañka mi die n̄i d̄i wa t̄iñgbanika gie haalibiatı sieñ ta tuo t̄iñgbanika gie naañ Sitaani nvaj vuodieke d̄i p̄oḡilina vuodiekemba d̄i kana ka tuose N̄miñ nvari, ³ wusie, t̄i mana die s̄iu s̄iba banuñ, ta d̄ui t̄i nyiñgbanuñ l̄ola, ta yie t̄i nyiñgbanuñ ajan̄ sun̄ d̄i yaala dene. T̄in̄ ajan̄ banuñ t̄uvma die yaa wa N̄miñ s̄inyiñruñ a kien̄ t̄i ma.

⁴ Ama N̄miñ zoçlinchiḡila ajan̄ u choti faasi dala m̄iñ ta wo magisun̄ ⁵ die w̄ia, die t̄i zetine N̄miñ nvari ta die s̄iu s̄iba t̄i kpiye m̄iñ sañka mi wo, sañka mi, N̄miñ d̄i vuari t̄i a nyiñ kuñ me, a yaa t̄i juu miivoli me Masia w̄ia; N̄miñ

zœolinchigila wia tì ye gbatitaanij. ⁶ Tì benne Yisa Masia ma wia Nmij dì lagij a s̄ugiru t̄inij aŋaŋ wvunij, ta tì lagij a dii naaŋ aŋaŋ wa arizanna ma. ⁷ U yiwo naa dì u dagi vuon mana saŋja mana u zœolinchigila dì dala dene, ta yi burichini a yi tì Yisa Masia wia. ⁸ Nmij zœolinchigila wia nì ye gbatitaanij, dama nì yine Masia yada wa wia. Nmij piini wonde a yi nì, daa nì gbaŋ gbaŋ nì yine wudieke. ⁹ Vuon kaŋ b̄aḡi n̄iḡi u nyvunij ka wia, a ka yi nì gbaŋ gbaŋ nì t̄uvma. ¹⁰ Yisa Masia ma Nmij dì yi tì vuodiekemba tì yine, ta yi tì t̄uvvuna berij dì tì t̄uma wudieke u wone a saŋ dì tì t̄umma wa.

Masia vuosi mana yiwo b̄unyi

¹¹ Die wia, n̄inij vuodiekemba dì kana ka yi Juu vuosi naa, ta Juu vuosi dì wasa nì kɔlyootielij ta wasa ba gbaŋ vuodiekemba dì gobine ba k̄ola naa, nì t̄unsı die nì yine vuodiekemba saŋja dieke dì t̄ianna. Die kɔlagobiŋ die yiwo wudieke vuota dì yinene ba nyŋgbaniŋ ma. ¹² Sankha mi die nì ka s̄iba Masia. Die nì yiwo chaanij ta ka guti Nmij vuovvarikaha ma. Die nì bie wo t̄iŋgbanka gie ta ka s̄iba Nmij, ta b̄i wo tama, dama u yina u vuosi nua dieke wo die nì ka gutiya. ¹³ Ama lele, nì bie wo Masia ma, die wia n̄inij vuodiekemba die dì benne saasaa wa wa keŋ a gbigi wo Nmij, Masia kumbu wia. ¹⁴ Wvunij u lagisina Juu vuosisi aŋaŋ vuodiekemba dì kana ka yi Juu vuosisi ta yi be b̄unyi, ta s̄ugifialij dì keŋ, u kpine wo wia u kpisi dataasısı die dì benne ba s̄onsvku. ¹⁵ Juu vuosi m̄iraha die yaa wa ch̄vara

pam ama Masia die dı kpisihe ajaŋ u kumbu amu u nan lagısı Juu vuosisi ajaŋ vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosisi a keŋ u jigiŋ aŋ buuriŋ bule wa gie lagıŋ a yi buurihaalı balımuŋ dı u yi aŋ sʊgɪfɪalıŋ keŋ buuriŋ bule wa gie jigiŋ.

16 U dagarıkırı kumbu yine u kpisi dataasısı ba sunsunj, ta lagısı ba mana ba yi buuribalımuŋ ta yaa ba a yiŋji keŋ Nmıŋ jigiŋ. **17** Die wia, Masia die keŋye mıŋ a muŋlı sʊgɪfɪalıŋ wuwına a yi nınuŋ vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosisi, ta die yua ajaŋ Nmıŋ, ta bı muŋlı a yi Juu vuosisi, vuodiekemba die dı gbigine Nmınnı. **18** Dı yiwo Masia wia Juu vuosisi ajaŋ vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosisi mana biagı keŋ tı Chɔɔŋ Nmıŋ jigiŋ, u Halıkası balıŋka ma.

19 Die wia, lele, nınuŋ vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosisi ajaŋ Nmıŋ vuosisi yiwo tıŋgbəŋ balımuŋ ballı, ta bı yi Nmıŋ tigiŋ vuosi, nı ka bı yi chaanıŋ. **20** Nı sıı sıba juoŋ waara ta Nmıŋ naazvalıŋ ajaŋ Nmıŋ tıntıntıba dı yi ka nyabılıŋ, ta Masia dı yi ka gəŋgəŋyugırıŋ taŋkpeŋkpuŋ dieke dı vana ka zie keŋ keŋ.

21 Wunuŋ Yisa Masia lagısına a pogılı Nmıŋ vuosisi ta ba beri vınuŋ ta bırima u jigiŋ. **22** Nı lagısına ajaŋ Masia wia, Masia taasa nı mıŋ ajaŋ u dıdıusırıŋ banıŋ ba, ta nı mana dı lagıŋ a yi juoku gie ta Nmıŋ Halıkasıka dı bie ka ma.

3

Pɔɔli die dı tunna yi vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosi

¹ Naa wia maniŋ Pœoli vuodieke dı june dansarika Yisa Masia tœuma wia dı ko jvusa Nmiŋ a yia niniŋ vuodiekekemba dı kana ka yi Juu vuosisi. ² N yaa tama dı ni wœnya miŋ dı Nmiŋ zœolinchigila wia u yi miŋ tœumaha gie ni sunjiŋ wia. ³ Nmiŋ yuori wo u wœlœbirikaha a dagi miŋ miŋ. N wœŋ maagi ni wiaha gie bœta miŋ. ⁴ Dıi yi ni karin wudieke n maaguna wa, ni nan dı siba dı n siba jaan yaa gamma Masia ma. ⁵ Saŋja dieke dı tœanna wa vuota die ka siba wœlœbikiru gie, ama lele Nmiŋ vaa wa u Halikasuka dı yuorike a dagi u tœntœntuba ajan u naazvaliba u vvarina wa. ⁶ U wœlœbirikin yiwo naa: Wœvœnaha wia vuodiekekemba dı kana ka yi Juu vuosisi dı nan ye jadieke Nmiŋ dı bala u yi Juu vuosisi, ba bi lagin ajan ba a yi nyiŋban balimien, ta gvti a die jadieke Nmiŋ dı yina nuan Yisa Masia ma dı u nan yi wa.

⁷ Nmiŋ zœolinchigila wia die u yi miŋ sieŋ dı n bœriŋ u tœntœntu ta muvœlœma u wœvœnaha siba u yina miŋ hagirin dene. ⁸ Nmiŋ vuosi mana sun n yine vuodieke dı vvarina ba kvaŋ ta ka mu wœn ama Nmiŋ chigil miŋ wa zœolŋ ta vvaru miŋ dı n balı a yi vuodiekekemba dı kana ka yi Juu vuosisi yaa gamma wœvœnaha diekemba Masia dı yinana ta a wo magisun wa. ⁹ Nmiŋ, vuodieke dı naanna nyinti mana die vvaru wa miŋ dı n sunji vuon mana aŋ ba summa u saŋku gie. Saŋja dieke dı tœanna Nmiŋ die lœbiri u saŋku gie miŋ u vuosi jigiŋ. ¹⁰ U yiwo naa dı lele u dagi haalitœ ajan ba naara dı yalla yiko ŋmœnsikpen me u yalla yiaŋ u wuyiike mana mana ma dene. U daagı wa u

dıdüüsırıba ma a dagı ba u yalla yiaŋ dene. ¹¹ Tı Yomutieŋ Yisa Masia ma ta Nmıŋ die yi naa sıba u sanna dene wo ta keŋ naaŋ duṇia. ¹² Tı yine Masia yada ta bie u ma wia, Nmıŋ sieku yuori yi tı mıŋ, ta tı nan bıagı ga u jıgiŋ ta ka chıga nımaamıŋ. ¹³ Die wia, n jıusa nı mıŋ, nı daa vaa nı suŋ chıusı n dinene wahala nı wia, dama dı yiwo nı suŋŋıŋ wia.

Masia choti wia

¹⁴ Naa wia maŋ gbirige tı Chočı Nmıŋ nıŋja a jıusa wa, ¹⁵ u ma buuriŋ mana dı benne arızanna ma aŋaŋ tıŋgbanka gie me dı yese ba miivoli. ¹⁶ Nmıŋ hagırıŋ dı dala pam dene wo, n jıusa wa mıŋ dı u yi nı hagırıbu mi u Halıkasıka wia, aŋ hagırıbu bemme nı ma, ¹⁷ a bı jıusa wa dı Masia nagı nı svıgıtı a bıruŋ u jıgiberisikin, nı yada wia, n jıusa wa mıŋ dı nı chone Nmıŋ aŋaŋ taŋ dene wo nan vaa aŋ nı mıŋhi zie keŋ keŋ ta ka nanna, ¹⁸ ta nıniŋ aŋaŋ Nmıŋ vuosi mana nan bıagı sıba Masia choti teelin aŋaŋ ka wagırıŋ aŋaŋ ka goli dı dala dene. ¹⁹ Aŋaŋ dı tvana dı vuon sımma Masia dı chone tı dene wo, n jıusa Nmıŋ dı nıniŋ nı nan dı sıba, ta vaa nı beriŋ sıı sıba Nmıŋ beriŋ.

²⁰ Nmıŋ hagırı dieke dı tuvnana tı ma wa wia, u nan bıagı a yi jaan mana a yi tı a tıaŋ tı yilinene wudieke ta jıusa wa; ²¹ tıniŋ vuodiekkemba dı yine Masia dıdüüsırıŋ ta taası aŋaŋ wa wa mu tı bıruma Nmıŋ saŋja mana haahuu. Wusie.

4*Nyin̄gbanj balimij wia*

¹ Manīj vuodieke d̄i june dansarika t̄i Yomutieñ t̄uvma wia naa, n̄ kpaama n̄ d̄i n̄ vaa n̄ berīj viñjma s̄iba N̄miñ d̄i yaala ka s̄imma dene ta wa n̄ wa. ² N̄i s̄uvma n̄i gbañ t̄uñgbanj, ta bemme s̄omm, ta yallima suguru añañ tañ, ta chome tañ sañja mana. ³ N̄miñ Halikasika yi n̄ wo jabalimij, die wia n̄i kpañji n̄i gbañ añañ n̄iñjm̄ina a bemme añañ s̄ugifialij amu n̄i nan wiarı̄ yi jabalimij.

⁴ Masia d̄idusirin̄ yiwo nyin̄gbanj balimij,
ta N̄miñ Halikası balimij benne,
ta N̄miñ d̄i gbat̄i t̄i a taañ a yi t̄i tama
balimij.

⁵ Yomutieñ balimij nyiuna ma benne,
ta t̄i mana d̄i lagij̄ yiwo yada,
ta N̄miñ nyaan̄ s̄ila diañ d̄i yi jabalimij.

⁶ N̄miñ yiwo jabalimij ta yi vuota mana Ch̄oñj,
ta b̄i yi vuon̄ mana Yomutieñ ta t̄uma vuon̄
mana ma,
ta b̄i bie vuon̄ mana ma.

⁷ Masia yi wa t̄i wonyi mana piini yiri yiri s̄iba
v̄ yaalala dene. ⁸ S̄iba d̄i maagina dene N̄miñ
gbanjk̄u ma wa d̄i:

“Sañja dieke v̄ j̄ualina ñmiñsikpeku
die v̄ naḡi yçorisi pam v̄ nyaniñina a gvt̄i v̄
ma
ta yi vuota piinisi.”

⁹ Lele, “Die v̄ j̄ualı ga ñmiñsikpeñ” chiañ?
D̄i daguya d̄i die v̄ woliñ a kej̄ s̄uvn̄ wa
t̄uñgbanjka gie kpiile tigin̄ miñ. ¹⁰ Die wia, wonyi

vuodieke die dì kenne suny tñgbañka gie me wo, wñniñ ñ bina jvali ga saasaa amu ñ nan ligi dñniaka gie mana ajan ñ yiko. **11** Wñniñ, ñ yina vuota piinisi, ta vuari bataj a yi be tñntñntiñ, a yi bataj diaj Nmij naazvaliñ, ta bataj diaj dì yi wñvnahha mñmwlitiñ, ta yi bataj wñniñ Masia dñdñsiriba dñdaansiruñ ajan Nmij wusieke dñdagiriñ. **12** Die ñ yiwo naa dì vuodiekemba dì yine Nmij vuosisi mana mñma ajan tñvnñnahha, ta vaa wñniñ Masia dñdñsiruñ svgiti hagırıma. **13** Die wia, tì dene siba Nmij Bua dembike ta yiwo yada naa, tì mu tì lagij bñnyi a bñriñ nyiñkvri diekemba beriñ dì vñenna, ta simma siba wñniñ Masia. **14** Tì kaañ bì yi siba ballibisi amu vuobiati ajan gigaantiba nan vaa tì leenj siba ba yinene vuosi bataj dene wo. **15** Ama tì nan dì bala wusie yaa gamma Nmij wıaha ajan choti ta bñrima Masia ma, wñniñ ñ yine tì sikpenjetien, **16** ta tñniñ vuodiekemba dì yine wo yada wa diaj dì yi siba ñ nyiñgbanıñ. Nyiñgbañka taasi wa tañ ajan gbeme ajan zuj ajan gilisi, dñi yi ka luga mana dì miñjı tuma nyiñgbañka nan dì bñrima ta hagırı. Die gbañ gbañ dì sù, dñi yi tì mana dì cho tanj ta tuma tñj dieke Yisa Masia dì nagına a yi tì wa, tì nan dì hagırı a bñriñ nyiñkvra. Naa baa ka yi miñj Masia hagırıñ dì benne tì ma wa wia.

Tì berihaalıñ wia

17 Tì Yomutien saaq ma, maq kpaama nı, dì nı daa bì bemme siba vuodiekemba dì kana ka siba Nmij, ta ba sunjanyile dì bie lımuñ ma ta wo nyuari wa. **18** Ba yallı wa sunjanyilibiatı ta ba

tuba dì hagiri, ta ba ka siba wia chiasi, die wia ba ka gvti miivoli haalì dieke Nmij di yina wa ma. ¹⁹ Ba ka chiga viivi, ta dida a tuma diginti tuma, ta ka biaq yige ba gbañ halì bita gbañ.

²⁰ Ama niniñ niñ, daa die ni bugiri yaa gamma Masia ma. ²¹ Die ni woi yaa gamma u ma, ta yi u dildisiruñ, ta ba dagi ni wusie yaa gamma u ma miñ. ²² Die wia, ni kpañji ni gbañ a vaa berikvori loblati diekemba dì tunnana a chvusa ni wa. ²³ Lele, ni vaa aŋ Nmij tarigì ni sunjanyile aŋan ni svigiti, ²⁴ amu ni nan pögili berihaalì dieke Nmij di yina ni wa, ta ni niasi Nmij ni wuyiike me, ta bemme vuñiñ, ta yi svigiyalintielin aŋan wusie.

²⁵ Die wia, ni vaa ñminchibisi, ta vuon mana balima wusie a yima u nimbua, dama ti yiwo jabalimij Masia ma. ²⁶ Dii yi fu keŋ jii sinyurui, ama da vaa ka vaa fu yi biaq, ta daa bi yallima fu sinyuribu fu sunj ma aŋ ñmij nan. ²⁷ Ni da keŋ yi Sitaani sieŋ aŋ u magisi ni. ²⁸ Vuodieke die dì gaarünana, u vaa gaariñ ta kpañji u gbañ a tuñ tuma a dii, ta bi biaq sunjime zɔɔlntielin. ²⁹ Ni da balima wubiatu a yima ni chanchaalij, ama ni balima wudiekemba dì yine talasi ta yaa nyvari, amu ni chanchaalij dì keŋ wuñ ka nan biaq sunji be. ³⁰ Ni da yime wudiek dì baan nan yi aŋ Halikasika, vuodieke dì yine ñmij chaanij magilij ni ma wa ye svigichvusuñ. Wuñiñ u yine magilij dieke dì dagina dì daan kien ta ñmij nan keŋ yi ni si-n-gbañ aŋan wusie. ³¹ Ni vaa biaq beriq mana, ta da yallima sinyurui. Vuon da bi natima u chanchaalij aŋan sinyurui, vuon da bi ziama u

chanchaalıŋ, ta bı vuarı haası suŋjanyile mana nı ma. ³² Ama nı yi vuodiekiemba dı chığınana nı chanchaalıŋ zoɔlıŋ, ta vasıma nı chanchaalıŋ tumbıatı a chama ba sıba Nmıŋ dı nagına nı tumbıatı a chaa nı dene wo Masia ma wıa wa.

5

Yaa gamma chaanıŋ ma berıŋ wıa

¹ Nı yine Nmıŋ ballıchoti wıa wa, nı kpanjı nı gbaŋ ta sımmı sıba wıonıŋ, ² nı chome vuonı mana sıba Masia die dı faasına a cho tı ta tuo tı kunı a kpi ta yi kaabı dieke Nmıŋ dı yaalala wa.

³ Nı yine Nmıŋ ballı wıa naa, dı ka wɔŋ vıuna dı daakpana aŋaŋ hɔgvıkpana, yaa dıgıntı yaa lɔlıbıatı tıvıma bemme nı svıŋ. ⁴ Nı waasıma Nmıŋ sanja mana ama nı daa vaa daakpana yaa hɔgvıkpana tıvıma wıabalıka, yaa dıgıntı wıabalıka, yaa wıabalıki tɔgıtı nyıumma nı nua ma. ⁵ Dı mu nı sımmı a baarı dı vuodieke dı dvaga hɔgvıkpana yaa a dvaga dembıkpana yaa ta yi dıgıntı vuonı yaa halı vuonı, wıonıŋ vı kaanı ye jıginı Masia aŋaŋ Nmıŋ naarı ma; vuodiekiemba dı yalla halı faası cho nyintı a tıaŋ Nmıŋ.

⁶ Die wıbıatı yiilehe wıa Nmıŋ nan keŋ datı nvazetitielibı tıba. Nı daa vaa vuonı nagı vı gaantı dagıŋ a gaaŋ nı. ⁷ Nı vuarı nı gbaŋ, ta vaa vuosi mi. ⁸ Nı wa yiwo Nmıŋ ballı ta bie chaanıŋ ma, nı ka bı bie lımıŋ ma sıba die nı benne wo ta yie bıabı, dı mu nı berıŋ sımmı sıba chaanıŋ ballı berıŋ, ⁹ dama wudieke dı yine wusie aŋaŋ Nmıŋ chıgıla aŋaŋ tıvıma mana yiwo chaanıŋ ma sıtı. ¹⁰ Die wıa, nı kpanjı nı gbaŋ ta tıvıma wudieke dı bala ka fıalı tı Yıomutıenı svıŋ. ¹¹ Nı

daa chansima vuodiekeomba dí tønnana lìmij ma tøvma ta a wo nyvari wa, ama ta vaa ba lìmij ma tøvmaha nyij yaalij ma. ¹² Wudieke ba yinene lìmij ma wa yaa wa viivi pam ajanj tì baañ dí bala yaa gamma ka ma gbañ. ¹³ Ama sañja dieke jaan mana dí bala a keñ nyij yen me wo, ba lìmij ma berij mana nan keñ nyij yaalij ma firrr. ¹⁴ Dama wudieke mana ba keñ yuori dagi yaalij ma ñaan bie wo chaaniñ ma miñ. Die wia die dí maagí Nmij gbañku ma dí: "Føniñ vuodieke dí gøvrinana, fu hagi gbiñ ma ta hagi kuñ me, ta Masia nan yi fu v chaaniñ."

¹⁵ Die wia, ní daa bemme gaantij berij, ama ní yi sisiburiñ. ¹⁶ Ní naçí ní sañja a yime vñunij dama vuosi yie biañ sañja gie me miñ. ¹⁷ Die wia ní daa yi gaantij ama ní sümma wudieke tì Yomutieñ dí yaalala ní yi.

¹⁸ Ní daa nyume daaj a bugime; dama kanij ka bala ka chvøsi ní, ama ní kpañji ní gbañ ta vaa Nmij Halikasika yalla ní a tøma. ¹⁹ Ní chama yila a büruma tì Yomutieñ ajanj ní svigti mana ajanj ní chanchaalij, ta chama Nmij gbañku yila ajanj Halikasika yila. ²⁰ Vuon mana waasima tì Chøçñ Nmij jaan mana wia, tì Yomutieñ Yisa Masia wia.

Høgvba ajanj ba chvølliba wia

²¹ Ní yinana Masia jılıma wia, ní sunj ní gbañ a yima tanj.

²² Høgvba, ní sunj ní gbañ tñgbanj a yima ní chvølliba siba ní sunna ní gbañ a yi tì Yomutieñ dene wo. ²³ Dama Masia dí yine v

vuosi sikpentien dene wo, die gbaŋ gbaŋ dembiŋ dí yi u hɔgʊ sikpentien. Masia vuosi yiwo u nyɪŋbanɪŋ ta u yi ba Gbıgbatıtaantu. ²⁴ Die wia, hɔgʊba mu ba sʊnŋ wa ba gbaŋ tɪŋbaŋ jaŋ mana ma a yi ba chullıba siba Masia vuosisi dí sʊnna ba gbaŋ a yi wa dene.

²⁵ Dembisi, ní chome ní hɔgʊba siba die Masia dí chone u vuosi ta tuo ba kun a kpi dene wo. ²⁶ Die u yiwo naa, amu u nan yi ba kası, ta bı nagı Nmıŋ wubalıkaha aŋaŋ Nmıŋ nyaan a sı̄ ba dí u wʊnsı̄ ba vı̄nı̄ŋ, ²⁷ ta yı̄ŋŋi nagı ba a yi u gbaŋ gbaŋ nuusi me aŋaŋ vı̄nı̄ŋ, ta ba vı̄njkı̄ dí wo dı̄gıntı̄, ta ba bı̄ yi svı̄gı̄yalı̄ntielı̄ŋ, ta wo bı̄aŋ, halı̄ bı̄ta gbaŋ. ²⁸ Dembisi mu ba chome ba hɔgʊba siba ba chone ba gbaŋ gbaŋ ba nyɪŋbanɪŋ dene, dembiŋ dieke dí chone u hɔgʊ, cho wo u gbaŋ gbaŋ mı̄ŋ. ²⁹ Vuon wori a haa u gbaŋ gbaŋ u nyɪŋbanɪŋ, ama vuon mana mı̄ŋŋi daansa u nyɪŋbanɪŋ mı̄ŋ siba Masia dí daansınana u dı̄dı̄sırı̄ba dene wo. ³⁰ Tı̄nı̄ŋ tı̄ yine u nyɪŋbanjka. ³¹ Nmıŋ gbaŋkı̄ baarı̄ dí, "Naa wia, dembiŋ nan vaa u chɔcŋ aŋaŋ u nuŋ, ama ta nagı u gbaŋ a lagı̄ŋ aŋaŋ u hɔgʊ aŋ ba yi jabalı̄mı̄ŋ." ³² Nmıŋ wı̄rı̄ gie dagı̄ tı̄ wa wusie dieke dí ləbırı̄na mı̄ŋ, ama n siba dí ka daga tı̄ mı̄ŋ yaa gamma Masia aŋaŋ u dı̄dı̄sırı̄ŋ wia mı̄ŋ. ³³ Ama ka bı̄ daga ní mı̄ŋ dí dí vı̄nna dí dembiŋ mana chome u hɔgʊ siba u chone u gbaŋ dene wo, ta hɔgʊ mana dı̄aŋ yı̄ma u chı̄rvı̄ jılı̄ma.

6

Ballı̄ aŋaŋ ba tielı̄ŋ wia

¹ Ballı, nı mu nı saagıma yıma nı tielin tı Yomutieŋ wıa, dama die muna dı nı yi. ² Mıraha sıŋ, mırıka gie yiwo mırı dieke Nmıŋ dı wolinq a yi nuaq a gvtı ka ma dı, "Yıma fu chua ajaŋ fu naa jılıma, ³ amu jaan mana nan yi viunıŋ a yi fu, ta fo bı ye miivoli wan tıŋgbankä gie me."

⁴ Chıalıŋ, nı da pögılı nı ballı ajaŋ tvaŋ ta vaa ba sınyırunıŋ dı haga, ama nı dagıma ba ta kpaama ba yaa gamma wudieke tı Yomutieŋ dı yaalala.

Yçısı ajaŋ ba tielin wıa

⁵ Nıniŋ vuodiekkemba dı yine yçısı diaŋ, nı saagıma nı tielin nıa, ta chıgıma ba ɻımaamıŋ, ta tıma yıma ba ajaŋ nı svıgtı mana sıba nı tunna baa nı tıma dene a yıma Masia wa. ⁶ Nı da tıma a yıma ba sanja dieke ba keŋ daansa nı nyına ma, dı ba bırı nı, ama nı nagı nı gbaŋ a bırıŋ Masia yçısı ta yime wudieke dı yine Nmıŋ choti ajaŋ nı svıgtı mana. ⁷ Nı tıma nı tıma ajaŋ svıgtıalıŋ sıba nı tıma yıa tı Yomutieŋ Masia ama nı daa yilime dı nı tıma a yıa vuota nyına ma, ⁸ ta sımmı a baarı tı Yomutieŋ Masia nan keŋ tuŋ vuonıŋ mana yaa gamma wıvıŋ dieke mana u yine, u yiwo yçomu yaa vuodieke dı sına u gbaŋ.

⁹ Yçısı tielin, nı diaŋ nı mıŋlı pögılı nı yçısı ta da pögılı ba ajaŋ tvaŋ, ta sımmı dı nıniŋ ajaŋ nı yçısısı mana yallı wa Yomutieŋ balımınıŋ arızanna ma, ta u die vuosi sarıya ta ka luge.

Tıntaala nyinti wıa

10 Wudieke dì kpatina kuaŋ yiwo naa, nì vaa tì Yomutien hagırıbu yi nì hagırıma. **11** Ta nagı Nmıñ tontaala nyinti mana ʊ yınana nì wa a gbara nì gbaŋ, amu nì nan bıagı zie a tuuli Sitaani wwsanbıatı. **12** Dama tì ka waga aŋaŋ vuodieke dì yalla nyıŋgbaniŋ aŋaŋ zuŋ, ama tì waga aŋaŋ haalıbıatı mana aŋaŋ ba yikotielinŋ, aŋaŋ lele wo dvnıa ka gie lımuŋ ma sikpenjetielinŋ, aŋaŋ ɻmıñsikpenŋ haalıbıatı. **13** Die wıa, nì nagı Nmıñ tontaala nyinti mana a gbara nì gbaŋ lele, amu dabıakı dì keŋ tuŋ nì nan bıagı a tuuli daarı mi a gbatı nì gbaŋ, ta tombu dì keŋ tıaŋ nì nan ye zie keŋ keŋ.

14 Die wıa nì zie keŋ keŋ, ta vaa nì wusie sımma sıba gbanıŋ a bobi nì chıası, ta vaa suggıyalıŋ berıŋ sımma sıba jakagıkuŋ a kagi nì nyıa aŋaŋ nì kvası, **15** ta nì yi siri a muvla wıvıluŋ dieke dì fıalınana vuosi suggıti aŋ ka sıı sıba nì sunene nì nıra. **16** Wudieke dì gutına nyinti gie ma yiwo naa, nì nagı nì yada Masisa ma aŋ ka sımma sıba jakagıklı dieke nì pögıluna nì nuusi me a yaa kaga Sitaani yıuma dì sına sıba bolıŋ wo, **17** ta pögılı nì gbatıtaanıŋ aŋ ka sımma sıba kuuti sibubıŋ, ta bı pögılı Nmıñ wıaha aŋ ka sımma sıba takoobi dieke Halıkasıka dì yaa tıuma wa. **18** Nı jıvısimıa Nmıñ sıba Halıkasıka dì dagına nì dene saŋja mana. Nı jıvısimıa Nmıñ dì ʊ suŋji nì jaŋ mana ma. Nı gbara ta daa vaa Nmıñ jıvısimı, ta jıvısimı Nmıñ saŋja mana a yıuma Nmıñ vuosi mana. **19** Ta jıvısimıa a yıuma n gbaŋ, dì Nmıñ suŋji muŋ n wıbalıkahı ma amu n nan bıagı yuori a balı wılbırıka

diekemba dı benne wuvuinaha ma ta da chıgıma
ŋmaamıŋ. ²⁰ Dama wuvuinaha naŋ ma maŋ zie
ta bie dansarıka suŋ naa. Die wıa nı jvusıma
Nmıŋ dı n bıagı a balıma dı muna dı n balı
wuvuinaha dene ta da chıgıma ŋmaamıŋ.

Kpatıŋ waasın

²¹ Tı nımbua choti Tichikusi, vuodieke dı yine
tı Yomutieŋ tıntıntu aŋaŋ wusie wo, nan balı nı
wıa mana yaa gamma n ma amu nı nan dı sıba
n berıŋ dı sına dene. ²² Die wıa maŋ tıma wa
nı jıgiŋ, dı u keŋ balı nı tı mana berıŋ dı sına
dene, ta bı kpaŋıŋsı nı.

²³ Tı Chıčıŋ Nmıŋ aŋaŋ tı Yomutieŋ Yısa Masıa
yı tı nımballı mana suŋıduagıŋ aŋaŋ choti aŋaŋ
yada. ²⁴ Nmıŋ suŋıŋı vuodiekelemba mana dı
chone tı Yomutieŋ Yısa Masıa wa aŋaŋ choti
dieke dı wone kpatıŋ.

**Ƞmin̄ Nuahaalun̄ Gbanuŋ Kɔmuŋ
Konni NT (Ghana)**

copyright © 2004-2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Konni)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

5d16fd5e-902d-51bf-967c-3e7c4efb8e57